LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Eina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 42. KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 27, 1955 VOL.-METAI XXXIX

Dienos Klausimai

Šių metų kovo 23-čią buvęs U. S. Tolimųjų Rytų ginkluotųjų jėgų komandierius gen. Douglas MacArthur padarė pareiškimą, kad jis nenorėjęs Sovietų Rusijos prisidėjimo karan prieš Japoniją. Jis sakęs, kad jam išrodo fantastiška daryti svarbias koncesijas rusams, kaip kad padaryta Yaltos konferencijoj. Vienok pereitą savaitę Pentagono (karo vadovybės) viešai paskelbti dokumentai parodo, kad MacArthur palankiai žiūrėjęs į rusų prisidėjimą. Dabar MacArthur patvirtinęs, kad jis tokį palankumą parodęs tik 1941 metų gruodžio 13-tą (japonai Perlų uostą užatakavo gruodžio 7-tą), nes tada rusų puolimas iš šiaurės būtų sutaupęs nesuskaitomą daugybę gyvybių, milijonus dolerių ir būtų išgelbėjęs nuo japonų okupacijos Filipinus, Malajus, holandų rytinę Indiją, Naująją Gvinėją ir daugybę Pacifiko salų. Apie Yaltos konferencijos sprendimus jis nebuvęs informuotas ir dar kartą pareiškęs, kad rusams nereikėjo daryt koncesijų kiniečių sąskaiton už kelių dienų dalyvavimą kare prieš japonus. Kaip žinoma, Stalinas nuslinko nuo tvoros tik tada, kai atominė bomba nušlavė Hiroshimos miestą ir japonus apėmė baisi panika privedusi prie besąlyginio pasidavimo.

* * *

Kanados popieros gamintojai vėl kelia laikraštinės popieros kainą—iki 5 dolerių nuo tono. New Yorkan pristatytos popieros tonas ikšiol kainavo $126.00, lapkričio 1 d. jau kainuos $131.00. Kitose vietovėse kainuoja kur kas daugiau. Pavyzdin, "Garsui" tonas popieros su pristatymu atsieina per 200 dolerių. Kadangi U. S. laikraščiai suvartoja net 80 procentų Kanadoje gaminamos popieros, tai pakėlimas kainos skaudžiai palies jų padėtį ir privers nemažai laikraščių visai užsidaryti, kiti turės kelti kainas ir tas palies skaitytojų kišenes. Dėlto kainos kėlimas stipriai sujaudino laikraščių leidėjus. American Newspaper Publishers Association generalinis manageris Cranston Williams, organizacijos vardu, kuri atstovauja net 800 dienraščių, pareiškė stiprų protestą ir ragina visus leidėjus kelti savo balsą. Williams teisingai įspėja, kad priedinės išlaidos išstatys pavojun Amerikos spaudą, kuri stovi pirmoje pagrindinių laisvių gynimo linijoje. Kongresmenai irgi kelia balsą ir reikalauja tyrinėjimo.

* * *

Britai vėl turi daug rūpesčio ir susijaudinimo dėl princesos Margaret ir oro jėgų kapitono Peter Townsend romanso. Britai dar gyvai prisimena karaliaus Edwardo VIII-jo romansą su gyvanašle Wallis Simpson. Ramybės dėlei, Edward atsisakė sosto, vedė Simpsonienę ir kone visą laiką gyvena užsienyje. Dabar vėl ta pati "istorija". Sukilo karališkoji giminė gindama savo garbę. Canterburio arkivyskupas ir kiti augštieji Anglijos bažnyčios dvasininkai smerkia galimas sutuoktuves dar ir dėlto, kad kapitonas Townsend yra divorsuotas su pirmąja žmona. Spauda, radio irgi labai užimti romanso reikalais, seka įsimylėjusių kiekvieną pasijudinimą, smulkiausia aprašo ir išaiškina kiekvieną pasimatymą. Kaip Edwardo - Simpsonienės romanso atveju, taip ir dabar britų opinija pasidalinus. Vieni stovi už tai, kad princesa yra subrendimo metuose ir ji turi teisę apsispręsti vienaip ar kitaip, kiti įžiūri pažeidimą monarchijos prestyžo.

* * *

Spalių 27-tą Genevoje prasidėjo U. S., Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministerių konferencija, kurios svarbiausiu punktu yra Vokietijos suvienijimo problema. U. S. sekretoriaus Dulles patarėjais yra apsaugos sekretorius Wilson ir Stassen. Dulles planams Kongreso vadai pareiškė pilną pritarimą. Dulles iš savo pusės pažadėjo palaikyt kontaktą ir informuoti visais konferencijos svarstomais dalykais.

LRKSA STIPENDIJŲ VAJUS TVIRTAI EINA PIRMYN

52 IR 17 KUOPOS JAU PERŽENGĖ PIRMĄJĮ SLENKSTĮ

Šį kartą malonu raportuoti, kad stipendijų ir atostoginių dovanų vajus tvirtais žingsniais eina pirmyn. **Jau dvi kuopos, būtent, 52 kp., Lawrence, Mass., ir 17 kuopa, Wilkes-Barre, Pa., peržengė pirmąjį slenkstį—prirašant po virš 10 naujų narių ir virš $10,000.00 naujos apdraudos ir patikrino dviem jaunuoliam dviejų savaičių vasaros atostogas betkurioje katalikiškoje stovykloje.**

52-ji kuopa jau turi šiame vajuje septyniolika naujų narių. Didžiausias nuopelnas priklauso vietos klebonui, buvusiam Susivienijimo dvasios vadui ir organizacijos garbės nariui **prelatui Pranui M. Jurui,** taipgi kuopos organizatorei **Stelai Raznauskaitei.** Ten darbas yra stipriai įsisiūbavęs ir turi tvirtą pasiryžimą įvykdint pilną kvotą, tai yra prirašyt nemažiau $25,000.00 naujos apdraudos ir patikrint vienam jaunuoliui $200. stipendiją ir tuo suteikt paramą siekti augštojo mokslo.

17-toje kuopoje kvotą stipriai pastūmėjo pirmyn Susivienijimo sekretorius **Vincas T. Kvetkas,** kurs pats prie šios kuopos priklauso. Turėdamas omeny, kad arčiausia prie Susivienijimo slenksčio gyvuojanti kuopa turėtų duoti patį geriausią pavyzdį, sekretorius V. T. Kvetkas šiomis dienomis padarė su savo draugais ir pažįstamais daug kontaktų ir laimėjo 6 naujus narius (žiūrėkite šiame numery paskelbtam naujų narių sąraše). Jis pasiryžęs laimėti ir daugiau. Labai galimas daiktas, kad ir 17-toji kuopa įvykdins pilną kvotą ir sudarys vienam studentui stipendiją.

Susivienijimo dvasios vadas **kun. J. F. Baltusevičius** pranešė, kad Scrantono Šv. Mykolo parapijoj gyvuojanti Šv. Vardo draugija, kuri turi virš šimto narių, savo susirinkime svarstė apie Susivienijimo stipendijų vajų, kurį pripažino labai svarbiu ir Susivienijimui ir mūsų tautinei kultūrai kelti, pasižadėjo stoti šio vajaus talkon. Draugijos dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius užtikrino, kad naujų narių gavimas čia yra patikrintas.

Tuo būdu rungtynės už pirmąją vietą jau užvirė tarp Lawrence, Wilkes-Barre ir Scrantono 155 kp. Netrukus paaiškės, kuri iš šių kuopų užims pirmąją vietą.

Susivienijimo prezidentas **Leonardas Šimutis** savo laiške rašytam sekretoriui V. T. Kvetkui praneša apie Chicagos apskrities susirinkimą, kuriame jis padaręs platu pranešimą apie organizacijos padėtį ir vajaus reikalus. Apskrities valdyba ir kuopų atstovai klausimus svarstė labai rimtai ir iš visko buvo matyti, kad įsijudins ir dės pastangų prirašyti naujų narių. Chicagos miestas yra padalintas į tris distriktus ir kiekvienam distriktui yra paskirtas organizatorius, kuriais yra: Ignas Sakalas, A. Juška ir Aleksandras Budris. Jie planuoja lankyti kuopas. Pats prezidentas p. L. Šimutis irgi pasisiūlęs jiems į talką. Prezidento pasiūlymu, spalių 28-tą jo namuose bus sušauktas konstitucinių komisijų, apskrities valdybos narių ir organizatorių pasitarimas vajaus ir Susivienijimo sukaktuvinių metų minėjimo reikalais. **Chicagiečiai pasirįžę surengti tokį minėjimą, kad ir plačioji visuomenė susidomėtų ir pajustų Susivienijimo gyvavimą ir jo nuveiktus darbus.**

Taigi ir iš Chicagos žinios yra džiuginančios.

Gerų žinių yra ir iš kitų vietų. Štai nedidelės kolonijos Plains, Pa., 112 kuopos veikėjai ir veteranai **Antanas Jonika** ir **Motiejus Mieldažis** irgi uoliai darbuojasi naujų narių gavimui. Jie šiame vajuje jau turi įrašę keturis naujus narius. Taigi pradžia gera. Šiomis dienomis jie turėjo pasitarimą su centro sekretorium V. T. Kvetku, apsirūpino reikalinga amunicija—aplikacijomis ir informacinėmis brošiūrėlėmis ir pasirįžę nenusileisti augščiau minėtoms 52, 17, ir 155 kuopoms. Čia reikia pastebėt, kad A. Jonika ir M. Mieldažis turi gerą patyrimą, kaip naujus narius verbuoti.

Yra gerų naujienų ir iš paskirų asmenų. Štai 222 kupos narys **Jonas Savukinas,** gyvenantis Newburyport, Mass., centro sekretoriui rašo:

"Šiuo laišku aš kreipiuosi prie jumis prašydamas, kad padėtut man įrašyt į taip garbingą organizaciją—LRKSA mano sūnų Joną B. Savukiną. Prašom atsiųst mums popieras dėl išpildymo ir paaiškinimus, kiek jis gali gaut apdraudos ir kiek jis turėtų mokėt. Jis nori gaut nemažą apdraudą. Jis yra 22 metų amžiaus studentas. Aš priklausau prie centro 222 kuopos nuo 1928 metų ir noriu, kad ir mano sūnus priklausytų. Prašom greito atsakymo."

Tai yra puikus įvertinimas savo organizacijos ir būtų gražu, kad tokių Susivienijimo bičiulių būtu kuodaugiausia. O jų būtų, jei tik lietuviai katalikai dar geriau suprastų, **kad vienybėje galybė ir kad mūsų Susivienijimas duoda gerą, saugią ir už palyginamai žemas duokles apdraudą savo nariams.**

Lauksime linksmų žinių ir iš kitų kolonijų ir Susivienijimo rėmėjų.

LRKSA Nauji Nariai

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

24 kp.	Minersville, Pa.	Gilbert, Josephine	Balnanosis
52 "	Lawrence, Mass.	Jankauskas, Elizabeth S.	Raznauskas
52 "	Lawrence, Mass.	Vaikšnoras, Joan R. (Juv.)	"
52 "	Lawrence, Mass.	Vaikšnoras, Jean R. (Juv.)	"
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Zavaskas, Helen C.	Kvetkas
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Zavaskas, Helen (Juv.)	"
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Lutkoski, Angela H.	"
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Lutkoski, William J.	"
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Daidynas, Amelia	"
17 "	Wilkes-Barre, Pa.	Daidynas, Anthony	"
61 "	Duryea, Pa.	Novobilski, Mary	Aruscavage

Pavergtoje Lietuvoje

Š. m. lapkričio 26 d. sueina A. Mickevičiaus mirties 100 metinės. Ta proga okupuotoje Lietuvoje numatyta pravesti visa eilė minėjimų, kurie pirmoj eilėj vyks augštosiose ir vidurinėse mokyklose. Vilniaus universitete numatyta surengti paroda, skirta A. Mickevičiaus gyvenimui, jo visuomeninei ir literatūrinei veiklai pavaizduoti. Parodėlės numatytos surengti ir stambesnėse bibliotekose. Vilniuje ir Kaune prie namų, kuriuose mokėsi, gyveno ir dirbo A. Mickevičius, bus "pritvirtintos memorialinės lentos". Vilniaus universitete numatyta įrengti poeto kambarį—muziejų, kuriame bus eksponuojami A. Mickevičiui priklausę daiktai, taip pat jo kūriniai ir apie jį literatūra. Kaune bus sutvarkyta mėgstamoji poeto poilsio vieta—Mickevičiaus slėnis. Ta proga išleidžiami rinktiniai Mickevičiaus raštai lietuviškai, V. Mykolaičio-Putino knyga "A. Mickevičius ir lietuvių literatūra", be to, poeto raštų tritomis lenkiškai.

Vilniuje rugpiūčio 13 d. Gedimino kalno papėdėje buvo atidarytas skulptoriaus Vyšniausko ir architekto Našvycio sukurtas paminklas Puškinui. Puškinų šeima, skelbiama, yra artimai susieta su Vilniumi. Gorkio gatvėje esanti nedidelė cerkvė, kurioje caras Petras I krikštijo poeto protėvį Hanibalą. Vilniaus priemiestyje Makučiuose palaidotas jaunesnysis poeto sūnus Grigorijus. Ten pat yra ir Puškino muziejus.

— Gautosiomis žiniomis, Sibire mirė į ji ištremtas PULGIS LUMBIS, buvęs Steigiamojo Seimo narys.

— 1955 m. rugpiūčio 18 d. okupuotoje Lietuvoje po ilgos ir sunkios ligos mirė pasižymėjęs lituanistas ir ilgametis bolševikų valstybinės leidyklos redaktorius JURGIS TALMANTAS. Ir lietuvių spauda plačiai paminėjo šio ilgamečio pedagogo, kalbininko ir vadovėlių autoriaus mirtį bei nuopelnus lietuvių kultūros gyvenime.

— Š. m. rugsėjo 27 d. okupuotoje Lietuvoje palaidota VALERIJA VALSIŪNIENĖ, viena iš daugiausia sovietinių "raudonųjų poečių".

ŠV. LIUDVIKO BAŽNYČIA MASKVOJE

Prieš kiek laiko kai kuriuose Europos laikraščiuose buvo pasirodę žinių, kad Maskvoje išlikusios vienintelės katalikų bažnyčios kunigas Juozapas Adamovic-Butorovicz esąs lietuvių kilimo.

Vokiečių savaitraštis "Rheinischer Merkur" Nr. 38 nušvietė jau ir šį dalyką. Į minimąją bažnyčią pamaldų išklausyti buvo nuvykęs fed. kancleris Adenaueris, valstybės sekretorius Globke, Rheino-Westfalijos krašto ministeris pirmininkas Arnold ir kiti vokiečių delegacijos, vedusios pasitarimus su Sovietais, nariai. Mišias atlaikė pats kun. Buturovicz. Bažnytėlė yra susigūžusi vienoj šalutinėj gatvukėj, pavadintoj Mažąja Liubiankos gatve, aplink ją—gausu skurdžių trobelyčių. Bažnytėlė neturi nė jokio varpo. Prie Čenstakavos Dievo Motinos paveikslo gausu gėlių. Per pamaldas bažnytėlės suolus pripildė vietinės lenkų kolonijos gyventojai, daugiausia moterys, ir Maskvoje akredituotų užsienio pasiuntinybių nariai.

Bažnytėlė, skirta Prancūzų karaliaus Liudviko garbei, iki Leningrado, Pabaltijo kraštų ir beveik iki pat Lenkijos sienų tėra likę vieninteliai maldos namai, kuriuose pamaldas šiuo metu laiko šis vienintelis Maskvoje katalikų dvasininkas. Tik šeštadienį (š. m. rugsėjo 10 d.), kai buvo gauta žinia, kad į ją pamaldų išklausyti atvyks pats Vokietijos kancleris, bažnytėlė buvo papuošta, ir ta pačia proga buvo pašalintas prie pat įeinamųjų durų pastatytas iš lentų užtvaras, susiaurinęs į bažnyčią įėjimą. Pats kun. Buturovicz, kaip toliau pažymi "R. Merkur", yra kilęs iš Rygos, kur jis, prieš atsirasdamas Maskvoje, 16 metų dirbo kaip kapelionas ir tikybos dėstytojas. Parapija priklaus Rygos arkivyskupijai, ir ją pereitų metų gegužės mėnesį viz. tavęs Rygos metropolito ir arkivyskupo įgaliotinis, Liepojos vyskupijos administratorius mons. signoras P. Strods. Tada Strods Maskvoje taip pat suteikęs 264 asmenims Sutvirtinimo sakramentą.

Elta

VASARIO 16 GIMNAZIJA LAUKIA PARAMOS

Vasario 16 gimnazija laikosi laisvojo pasaulio lietuvių aukomis. Mūsų garbei reikia pasakyti, kad tų aukų ligi šiol netrūko ir gimnazija pajėgė normaliai dirbti. Ši parama yra būtina ir toliau. Jos mūsų išlaikoma mokykla labai laukia. Aukas prašome siųsti prie Bendruomenės veikiančiai Vasario 16 Gimnazijos Komisijai: pirm. P. Viščiniui (31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.), arba išd. P. Pauliukoniui (9 Aetna St., Worcester 4, Mass.).

SAARO GYVENTOJAI ATMETĖ SUEUROPINIMO PLANĄ

SAARBRUCKEN. — Spalių 23-čią Saaro gyventojai plebiscitu sprendė savo krašto ateities klausimą. Už sueuropinimą pasisakė 201.973, prieš 423.434. Dabar vokiečių tautiniai vadai reikalauja, kad kraštas būtų vėl prijungtas prie Vokietijos.

Premjeras Johannes Hofmann, kurs ragino vokiečius balsuoti už sueuropinimą, paaiškėjus balsavimų daviniams, rezignavo. Jį vokiečių šovinistai apšaukė išdaviku.

Kai kas mano, kad balsavimų daviniai vėl pablogins Prancūzijos ir Vokietijos santykius.

Saaro kraštas yra turtingas anglies ir kitais mineralais.

RADO NUŽUDYTUS TRIS JAUNUOLIUS

CHICAGO, Ill.—Spalių 18-tą Robinson Woods sekcijoj rado trijų jaunuolių lavonus. Tyrinėjimai parodė, kad jie buvo žiauriai nužudyti—smaugti ir subadyti peiliais. Jų kūnai buvo sudėti vienas ant kito.

Nužudyti: Robert Peterson, 14 m.; John Schuessler, 13 m., ir jo brolis Anton, Jr., 11 m. Jaunuoliai yra turtingų tėvų vaikai. Sekmadienį, spalių 16-tą, jie nuvyko Chicagos vidumiestin pasižiūrėti judamųjų paveikslų ir dingo.

Autoritetai tyrinėja ir ieško žudeikų.

CHICAGO.—Spalių 20-tą dėl Skid Row viešbučio gaisro žuvo 4 asmenys, 10 sužeistų.

MIRĖ KUN. JUOZAS ČIŽAUSKAS

DETROIT, Mich. — Spalių 22-rą mirė buvęs LRKSA 171 kuopos narys ir buvęs Šv. Jurgio ir Dievo Apvaizdos parapijų klebonas kun. Juozas Čižauskas.

Iškilmingos laidotuvės įvyko antradienį, spalių 25-tą iš Dievo Apvaizdos bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1891 m. kovo 11 d. Kėdainiuose. Mokėsi gimnazijoj Kaune; Kauno, Petrapilio ir Orchard Lake, Mich., seminarijose. Kunigu įšvęstas 1921 m.

Velionis buvo gabus muzikas ir kompozitorius, sukūręs gan daug lietuviškų dainų ir giesmių melodijų. Jo brolis Jonas, kurs dabar vargonininkauja Elizabeth'e, irgi yra įžymus muzikas ir kompozitorius.

Amžiną atilsį suteik jo vėlei, Viešpatie

Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

MIRĖ KUN. VINCAS ABROMAITIS

BRADDOCK, Pa.—Spalių 19, 6:30 ryte mirė ilgametis Braddock'o lietuvių Šv. Izidoriaus parapijos klebonas ir LRKSA 195 kuopos narys kunigas Vincas Abromaitis.

Į LRKSA įsirašė gegužės 24, 1938 m.

Velionis buvo gimęs Baltimorėje, mokėsi St. Charles kolegijoje ir Šv. Kiriliaus ir Methodijaus seminarijoj, Orchard Lake, Mich.

KAMPALA, Uganda.—Spalių 21-mą fanatikų minia užmušė afrikietį, kurs neatsiklaupęs pagerbti Bugandos karalių Kabaką, kurs su žmona sugrįžo iš London'o.

PARYŽIUS. — Spalių 18-tą premjero Faure vyriausybė gavo parlamento pasitikėjimą Algerijos politinių reformų reikalu.

PADĖKIM NUO POTVYNIO NUKENTĖJUSIEMS

Vėl naujos liūtys nusiaubė rytinių JAV pakraščių lietuvius. Bendruomenės Valdybos kreipimąsi jiems padėti jau daug kas atsiliepė. Tautinio lietuvių solidarumo jausmas pasirodė esąs gyvas ir stiprus. Tai teikia daug džiaugsmo ir paguodos ir apskritai lietuviškam tautiniam mūsų gyvenimui.

Aukas (čekiais arba piniginiais orderiais) ir toliau prašome siųsti Bendruomenės Valdybos iždininkui J. Staniškiui (7513 Lawnview Ave., Cleveland 3, Ohio), arba Hartfordo apygardos valdybos iždininkui J. Žemaitaičiui (154 Alder St., Waterbury, Conn.).

MIAMI, Florida.—Spalių 18-tą buvęs armijos leitenantas George D. Bryson, Jr., nukovęs 22 metų amžiaus Sylvia Dahl Hess, pats nusižudė.

JEI MYLI TĖVYNĘ LIETUVĄ—PADĖKI TREMTYJE VARGSTANTIEMS JOS VAIKAMS.

SKAUDU MOTINAI, KAI KŪDIKIS PRAŠO DUONOS, KURIOS JI NETURI. PADĖK JAI.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY, published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

"Brolškosios Rusų Tautos Parama"... Lietuvai

1. Lietuva su Rusija Grumiasi 600 Metų

Ne pirmą kartą rusų valdžia bei jų mokslas kraipo ir klastoja Lietuvos praeitį. Anais ilgo pavergimo metais carinė Rusija stengėsi įrodyti, kad senoji Lietuvos valstybė buvusi rusiška.

Bolševikiniai rusai šiuo atžvilgiu yra dar akiplėšiškesni, imasi dar didesnių iškraipymų. Jie visomis progomis skelbiasi lietuvių tautos globėjais ir amžinai kalba apie tariamus rusų tautos nuopelnus, paslaugas ir paramą Lietuvai bei lietuvių tautai istorijos būvyje. Kokią "globą" ir kokį "gėrį" atnešė lietuviui nūdienis okupantas rusas, kiekvienas lietuvis gerai žino ir nuolat keikia savo dalią rusiškoje vergijoje. Bet užuitam ir paniekintam lietuviui kalbama ne tik apie nūdienę "didžiosios rusų tautos" globą bei paramą. Jam nuolat kalama, kad ir senaisiais istoriniais laikais rusų tauta buvusi lietuvių tautos bičiulė, ją visada rėmusi ir globojusi. Kitaip šiandieną neleidžiama niekam ir prasitarti. Taip ir kalama į galvas jaunimui mokyklose, taip reikalaujama dėstyti universitete. Profesorius, išdrįsęs kitaip pasisakyti, išvejamas. Juk kaip tik dėl posakio, jog Lietuvai Maskva niekad nėra buvusi draugiška, anais metais buvo pašalintas iš universiteto prof. A. Janulaitis.

Visa Maskvos kunigaikštijos ir iš viso Rusijos istorija vaizduojama šviesiausiomis spalvomis. Rusų istorijos veikėjai, carai ir kunigaikščiai keliami į padanges. Tuo tarpu pavyzdžiui Lietuvos kunigaikščiai bei didikai vaizduojami tik liaudies engėjais. Lietuviams neleidžiama jų gerbti ar jų darbus geru žodžiu paminėti. Visos šviesiausios istorinės Lietuvos asmenybės skelbiamos liaudies prispaudėjais ir išnaudotojais, nors Lietuvos istorijoje niekad nėra buvę tokios tiranijos, niekad nėra buvę tokios liaudies priespaudos, kaip yra buvę Maskvoje bei visoje Rusijoje. Rusai skelbia apie tariamą rusų liaudies paramą lietuvių tautai dar tais laikais, kai rusų liaudis buvo žiaurioje baudžiavos priespaudoje, o krašto vardu veikė carai bei jų bajorai, taigi, prispaudėjų veiksmus vadina rusų tautos, rusų liaudies veiksmais.

Iš tikrųjų Maskva nuo pat 14-jo amžiaus, kai ji pradėjo kilti, buvo amžinas Lietuvos priešas, užėmęs kryžiuočių vietą. Jei su kryžiuočiais Lietuva grūmėsi dėl laisvės ilgą laiką, tai su Maskva, kuri vėliau pasidino Rusija, ji grumiasi jau 600 metų. Buvo patekusi jos vergijon, buvo išsivadavusi, o dabar vėl tą jungą velka.

2. Rusijos Vaidmuo Lietuvos Apiplėšime

Iš tikrųjų jau nuo pat 14-jo amžiaus Lietuva iš rusų pusės neturėjo ramybės. Kai 13-14 amžiuje Lietuva surinko savo globon didelę dalį buvusios Kijevo valstybės žemių, išvaduodama jas iš totorių jungo, Maskvos didžioji kunigaikštija iškilo kaip didžiausia varžovė, ir jau Algirdui net du kartus teko žygiuoti iki pat Maskvos vartų. Visą 15-jį amžių Maskva Lietuvą viešai užkabinti vengė, bet tuo metu pajungė savo valdžion visas Lietuvai nepriklausančias sritis. Sustiprėjusi, jau nuo pat 16-jo amžiaus pirmųjų metų pradėjo Lietuvos puolimą, norėdama pajungti savo valdžion ne tik visas rusų žemes, bet ir Gudiją bei Ukrainą, kurios tuo metu buvo Lietuvos valstybės ribose ir gyvęno tokį laisvą gyvenimą, kad šiandien Ukrainos istorikai anuos laikus laiko šviesiausiu savo istorijos periodu, o kai kurie gudai net visą valstybę laiko jų buvusi—taip laisvai tada gyveno Lietuvos valstybėje gudai. Karas Lietuvos su Maskva truko 82 metus (1500-1582), kol šis pirmasis Maskvos puolimas buvo atmuštas.

Netrukus po to, pergyvenusi vidaus sukrėtimų laikotarpį, Maskva naują puolimą prieš Lietuvą pradėjo 1654 m., sekančiais metais okupuodama ją visą, išskyrus Žemaičius. Šešetą metų pabuvusi Maskvos okupacijoje, Lietuva tada patyrė skaudžiausių dienų. *Lietuvos sostinė Vilnius tokių baisių plėšimų niekad nebuvo patyręs nei vėliau nepatyrė, kaip tada.* Buvo išplėštas ir sudegintas, kad net pats caras neberado, kur galėtų sustoti. Visas kraštas buvo taip pat apiplėštas, sodybos sudegintos, gyventojai išliko tik išsislapstę miškuose, o daugelis tūkstančių buvo pabėgę į Vakarus ir grįžo tik prieš iš krašto išvarius.

Žinoma, jei dabartinė Lietuvos okupacija vadinama lietuvių tautos išlaisvinimu, o krašto apiplėšimas ir gyventojų terorizavimas—jų globojimu, tai 17-jo amžiaus plėšimą bei krašto sunaikinimą Sovietai vadina lietuvių tautos draugiškais veiksmais. Kur nebus draugiški, kad Kremliuje ir šiandien galima rasti puošmenų, tada išplėštų iš Vilniaus didikų rūmų ir išvežtų į Maskvą.

(Bus daugiau)

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

DAUGIAU APAŠTALŲ

Vienuoliktoji Katalikų Industrijos ir Socialėms Problemoms Spręsti Konferencija šiemet buvo sušaukta Portland, Oregon. Arkivyskupas Edward D. Howard ragino dalyvius ieškoti katalikiškam veikimui daugiau pasauliečių apaštalų. Jo Ekscelencija pasakė:

"Kada pradėjome šias konferencijas liečiančias tik industrijos problemas pirm vienuolikos metų, Portlando universitetui vadovaujant, programa apėmė savyje tik grynai industrijos klausimus. Pamatėme, kad konferencija spręsdama problemas paliesdavo ir socialius klausimus, katalikiškos minties praplėtimą į industrijos plotus, iš ko kilo reikalas svarstyti pasauliečių apaštalavimas. Kunigai vieni negali viską apimti, jiems reikalinga pagelba, reikalingi pasauliečiai, kad daugiau ir plačiau veiktų."

Panašias konferencijas galėtų sušaukti ir mūsų įstaigos. Tėvai pranciškonai rūpinasi Trečiojo Ordino konferencijomis, kurios būna įdomios ir labai naudingos. Seselės globoja Sodaliečių konferencijas. Suvažiavimai, konferencijos ir rajoniniai susirinkimai padeda katalikų akcijos kadrus dauginti ir veiklos lauką plėsti. Katalikų Federacijos planuose turėtų būti tokių suvažiavimų ir konferencijų šaukimas visose kolonijose įvairioms organizacijoms. Centro valdybos Katalikų Akcijos komisijos pareiga būtų kontaktuoti įstaigas, organizacijas ir vienuolijas, ir susitarti, kad kiekvienais metais jaunimui ir senimui, brolijoms ir draugijoms būtų sušaukti susirinkimai specifiniems reikalams. Dėl distancijų negalime tikėtis plačių ir didelių suvažiavimų. Susmulkinimas Federacijos veiklos per rajoninius pasitarimus yra praktiškiausias būdas Katalikų Akciją stiprinti.

Tiesa, jaučiame veikliųjų katalikų trūkumą. Būkime atviri. Kada ieškome visuomeninininkų lietuviškam darbui, žinome, kaip sunku surasti. Kada ieškome dvasinei veiklai žmonių, jų randame daugiau. Palikime nuošaliai politikierius ir visuomeninininkus. Jųjų skaičius mažas, o darbo daug, leiskime jiems dirbti socialinį darbą. Mes gi kvieskime iš eilinių parapijiečių paprastam religiniam, labdaringam darbui žmones, kurie noriau su dideliu pasišventimu dirbs, negu taip vadinami veikėjai. Daugiau apaštalavimo dvasios randame žemesniuose sluogsniuose negu augštesniuose. Ypač moterys palankesnės ir daugiau laiko turi Katalikų Akcijai.

RADIO LIETUVIŠKAME GYVENIME

Kas klauso radio, gerai žino apie Ave Maria programą. Jau dvidešimt vienas metas kai Graymoor vienuoliai kas savaitę duoda pusę valandos religinę programą. Keturi šimtai stočių Jungtinėse Valstybėse ir virš 300 stočių užsienyje perduoda šią programą. Pradedant spalio 9 d. Kristaus Gyvenimas bus dramatizuojamas per keturiasdešimt keturias savaites. Tūkstančiai klausytojų, katalikai ir nekatalikai, girdės programą ir galime tik įsivaizduoti kiek daug naudos bus atsiekta. Šios programos ypač klausosi ligoniai, kaliniai ir seneliai. Čia gyva Katalikų Akcija.

Mes turime bene 23 lietuviškas programas Amerikoje. Reikia su pasitenkinimu konstatuoti, kad tik su kelioms išimtimis, visos programos noriai leidžia kunigams kalbėti ir šiaip katalikams veikėjams prabilti apie religinius reikalus. Turime panaudoti radiją Katalikų Akcijai. Ištiesų, permažai panaudojam. Rimtai reikėtų pagalvoti apie valandas grynai katalikiškai akcijai. Klausytojai noriai klausosi religinių kalbų ir giesmių. Katalikiškos Akcijos komisijos organizacijose turėtų parūpinti religinių montažų, paskaitų ir giesmių radio valandoms. Draugijos galėtų net padovanoti radio vedėjams giesmių plokšteles ir prašyti, kad dažniau payartotų programose. Turime puikių chorų, kurie gali užrekorduoti speciales lietuviškas giesmes. Kunigai gi noriai įkalbėtų maldas ar kalbeles specialiems įvykiams. Pasistengkime visada pranešti vedėjams apie svarbiuosius įvykius parapijose ar draugijose. Tas įvairina programas, informuoja, bet ir religinę mintį stiprina.

Gaila, kad kaikur mūsų radio valandos priverstos užsidaryt. Neįkainuojamas nuostolis lietuvybei ir Katalikiškai Akcijai. Padėkime jas išlaikyti. Remkime darbu ir pinigu. Rašykime laiškus stočių savininkams pareikšdami patenkinimą ir padėką už lietuviškas programas. Lietuviškų programų vedėjai iš radio negyvena. Jie dirba idealui—lietuvybei. Kiekvienas paskatinimas ar moralinė parama daug reiškia, daug padeda.

TRUMPAI

— Seną katalikų akcijos veteraną Kazį Krušinską katalikai veikėjai pagerbė spalio 16 d., Baltic Freedom House kambariuose, New Yorke. Jis neseniai minėjo 75 metų amžiaus sukakti. Kazys Krušinskas užsitarnavo mūsų pagarbos ir padėkos. Jis vertas būtų ir Katalikiškos Akcijos medalio!

— Trisdešimt devyni lietuviai atvyko Amerikon naujuoju imigracijos įstatymu per NCWC įstaigą. BALFas per Washingtono oficijales raštines pravedė 202 ašuransus. Virš 50 kitų dokumentų laukia Washingtono užtvirtinimo.

Amžių Karalius

TOMAS ŽIŪRAITIS, O. P.

Yra karalystė, kurios įstatymai—meilė, valdymo forma—meilė ir teisingumas, tikslas—palaiminta amžinybė.

Kristus tikinčiųjų buvo įvairiai vaizduojamas: vieniems daugiau rūpėjo atskleisti Jo žmogiškąją prigimtį, kitiems—dieviškąją. Taip suprato ir evangelistai: šv. Matas, šv. Morkus ir šv. Lukas kalba apie Žmogaus Sūnų, kuris, gydydamas, stebūklus darydamas bei mokydamas, keliauja per žydų žemę; šv. Jonas aiškina Kristaus dieviškumą. O savo Apreiškime Patmos saloje jis aiškiai mato visų karalių Karalių—Viešpatį Kristų, Karalių dangaus garbėje.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais, maždaug iki ankstybųjų viduramžių, daugiau vyravo Kristaus Karaliaus idėja. Tada ir ant kryžiaus Kristus buvo vaizduojamas su arnotu ir karališku vainiku. Triumfuojąs Išganytojas tu laikų žmogui būvo suprantamesnis.

Vėlesnieji viduramžiai liudija kenčiančio Kristaus vaizdavimą. Persekiojimai, karai nelaimingųjų dėmesį nukreipė į kančią. Kenčiąs Kristus buvo jų paguoda ir stiprybė. Bažnyčiose ir koplyčiose vis dažniau matyti kančios paveikslai, kryžiai. Kryžius vis labiau populėrėja ir lieka labiausiai suprantamas kančios ženklas iki šių dienų.

Ir mūsų tautai Kristaus erškėčiai, vinys, pervertas šonas aiškiai suprantami. Ir mūsų krašte ne tiek triumfuojąs, kiek kenčiąs Išganytojas vaizduojamas: tėviškės pakelėse parimo Rūpintojėliai, kryžkelėse atsirado kryžiai. Vienišo kryžiaus ar Rūpintojėlio artumoje kovojąs ir kenčiąs lietuvis randa sielai paguodos, nes kryžiuje išganymas ir prisikėlimas. Prikaltasis prie kryžiaus mums nėra žuvęs, bet viešpataująs Karalius. Kryžiais ir Rūpintojėliais lietuvis išreiškia giliausią Kristaus Karaliaus mistiką, būdingą mūsų tautai. Lietuvis ir kentėdamas niekada nepraranda viešpataujančios, karališkos Kristaus dvasios. Nuostabia Rūpintojėlių mistika jis skelbia pasauliui, kad Kristus jam yra ir bus ne tik kenčiąs ir mirštąs, bet nuolat budįs ir triumfuojąs: Kristus Karalius visur ir visada.

Kristaus karališkumą skelbė pranašai, ypač pranašas Izaijas, liudijo apaštalai, seniausia krikščioniškoji tradicija ir pati Jo karališkoji kilmė iš Dovydo giminės. Pats Išganytojas mirties išvakarėse pakartotinai pareiškė, kad Jis esąs karalius (Jon. 18, 33-38). Kristus pirmiausia mums yra Išganytojas. Bet Išganytojas ne dėl to, kad budeliai Jį stumdė ir nužudė, bet kad Jis mirtį nugalėjo, prisikėlė. Jis viešpatauja kaip dangaus ir žemės Karalius, kaip mirties ir gyvenimo Viešpats. Teisingai garsusis liturgistas *Tėvas Pijus Parsch, O.S.B.*, pastebi, kad per visus Bažnyčios metus Kristaus Karaliaus dvasia gyvenama. Advente laukiame ateinančio Karaliaus; Kalėdų metu garbinamas išganymo karalystės Atnešėjas; Gavėnios, Velykų ir Sekminių laiku garbiname kenčiantį, mirštantį, prisikėlusį, į dangų įžengiantį ir sėdintį Tėvo dešinėje Kristų Karalių, kuris ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti. Tik po Paskutinio Teismo Kristus grąžins dangaus Tėvui karalystės valdžią, "kad Dievas būtų viskas visame" (Kor. 15, 28). Jo karalystei nebus galo.

Paskutiniais laikais Kristaus Karaliaus idėja pradėjo blėsti. Mat, kaikam atrodo, kad Kristus ir krikščionys turi tik vargti, kentėti, būti piktadarių stumdomi—vis ant kryžiaus kyboti. Kristuje žmogus yra naujas kūrinys. Nauja prasmė glūdi krikščionio skausmo ir džiaugsmo ašarose; nauja gyvybė krikščionio siela teka, nors pasaulis to nepastebėtų, gedulo himnus giedotų. Kristus visada triumfuoja, kaip ir Jo dvasia krikščionio sieloje. Kristus neturi būti mūsų suprantamas kaip amžinai sustingęs ant medžio skersinio, bet kaip viešpataująs nuo jo. Krikščionybė nėra vergavimas, bet viešpatavimas. Norint suprasti Kristų, reikia Jį matyti ne tik karste, bet ir viršum karsto.

Šv. Tėvas Pijus XI, įsteigdamas 1925 metais Kristaus Karaliaus šventę, norėjo tikintiesiems priminti visapusišką Kristaus garbinimo supratimą: yra karalystė, kurios valdžios įstatymas—meilė, valdymo forma—meilė ir teisingumas, tikslas—palaiminta amžinybė. Yra karalystė ne iš šio pasaulio, nes joje kančia nėra pažeminimas, mirtis nėra sunaikinimas. Yra Karalius, kuriam tarnauti—reiškia viešpatauti. Tai Tiesos, Meilės ir Gailestingumo karalystės Viešpats—Amžių Karalius—Kristus.

(Žodis ir Gyvenimas)

KUR KELIAUJA PAVERGTOSIOS LIETUVOS GAMINIAI?

Pavergtasis lietuvis gali dirbti iki jėgų išsekimo—vis tiek savo darbo vaisių jis tematys tik nežymius likučius, nes dauguma Lietuvos gamybos išgabenama į nepasotinamą Sov. Sąjungą. Tatai žino ir pavergtasis lietuvis. Tik ne kiekvienas žino, į kurias Sovietų Sąjungos vietoves ir kurie Lietuvos gaminiai išgabenami.

Į Maskvą išvežami lietuvių pagaminti baldai, fanera ir batai. Kai dėl sunkių sąlygų pavergtam lietuviui tenka kiauriais batais vaikščioti, tai jo pagamintus batus dėvi Kremliuje sėdįs pavergėjas, taip pat leningradiečiai, Sverdlovsko ir kitų vietovių gyventojai. Ne vienam pavergtam mūsų tautiečiui tenka gyventi kiauru stogu pirkioje, nes jis neturi kuo jį uždengti. Tačiau pavergtojo lietuvio pagamintais kilnojamaisiais namais aprūpinama visa Taškento sritis.

Sovietai viskuo giriasi, o tikrovėje pasirodo, jog jiems daug ko stinga. Pavyzdžiui pavergtieji lietuviai Kijevui ir kitiems miestams įrengė eilę dažyklų. Net toks paprastas kasdieninio vartojimo reikmuo, kaip siūlai, iš Lietuvos išgabenami Sovietų Sąjungon ir pasiekia Ledjūrio sritis. Pavergėjas įtikinėja, jog į Lietuvą atsiunčiama įvairioms įmonėms įrengimų. Taip, Maskva tatai daro. Ji pavergtoje Lietuvoje įrengė įmonių, kad galėtų dar daugiau plėšti kraštą, už atliktą darbą mokėdama vergui tolygų atlyginimą.

Ne tik pramonės gaminiai iš Lietuvos gabenami Sovietų Sąjungon: tas pats daroma ir su maisto produktais bei kitomis gėrybėmis. *E.*

SANTA ANNA, Calif.—Spalių 23-čią automobiliaus nelaimėje žuvo 7 marinai.

Velinės Vilniuje

(Iš eil. "Šulinys Sodyboj")

I.

Rasų kapuose pabunda vėlės
Ir—pakyla žengti prietemos tyloj . . .
Tarsi praeities dienų gyvi šešėliai—
Iš kapų štai kyla baltos vėlės
Ir—plevena plaukia tartum angelai . . .

Lapkričio rūkuos apnuogę styro medžiai—
Giltinės baugių skeletų stagarai . . .
Vėlių tūkstančiai į erdvę plačią
Žengia iš kapų . . . Ir tu vėlybam svečiui—
Patylom vartus didžiuosius atdarai . . .

Tūkstančiai šimtų vėlių tylių šią naktį
Vėl savo gimtų kiemų pastogę aplankys . . .
Širdimi jie nešasi namų savųjų raktą,
Amžinos gyvybės žymės žymi kaktą—
Žingsnis lengvas ir lakus—vien pūko šlamėsys . . .

Iš kapų karžygių vėlės Vilniun eina
Štai Pilies gatve, tėvų takais senais . . .
Nuo Vilnelės šlaito aidas neša dainą—
Vėlės iš visų kraštų šiąnakt pareina
Pasidžiaugt savaisiais broliais, kaimynais . . .

Paliai katedrą ir vėl karaliai stovi—
Kunigaikščiai ir didžiūnai dideli!
Amžių srovės jų garbės da nenuplovė—
Žydi žvaigždėmis vardai baltoj šventovėj,
Tik—gyvam gyvent sugrįžti negali . . .

* * *

II.

Ir staiga išvysta jie mongolą atėjūną—
Gedimino gatvėse su durtuvais nuogais . . .
Kraugeriai lyg dielės mūsų žemės kūne,
Ir saviškiai broliai nuskinti bijūnai—
Vysta žengdami supančioti vergų takais . . .

Ir suvirpa šią naktį Vilniuj vėlės—
Klaupiasi prie katedros kapų tyliai . . .
Šventojo Kazimiero skaidrus šešėlis,
Gediminas vėl su šarvais prisikėlęs
Priesaiką visi jie taria pakiliai:

Budeliai, žiaurių carų verti maskoliai,
Nemuno šaly—tartum šarančiai alkani!
Amžių teisianti ranka jau kyla toly—
Nekaltu krauju pritvino vieškeliai ir gojai,
Ir danguj jau šaukia angelų trimitai septyni!

Iš kančių dar, tėviške šventoji, prisikelsi,
Ir vergystės pėdsakais aušra nauja ateis . . .
Trenks į pragarmes antikristo—Rytų pabaisą,
Kaip Velykų aleliuja pasiilgta laisvė—
Vėliavom plasnos ties kryžiais senkapių baltais . . .

Petronelė Orintaitė

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

"JAUNIMO ŽYGIAI", visuomeninio auklėjimosi ir krikščioniškos - demokratiškos politikos jaunimo laikraštis. Nr. 1 (5). 1955 m. Leidžia Liet. Krikščionių Demokratų Sąjunga—Jaunimo Sekcija. Redakcijos adresas: 73 Hemlock St., Brooklyn, N. Y.; administracijos adresas: Liūdė Grigaitė, 560 Grant Ave., Brooklyn 8, N. Y.

"ŽODIS IR GYVENIMAS", religinei-tautinei rimčiai. Parašė Tomas Žiūraitis, O. P. Su prof. dr. A. Maceinos pratartimi. Išleido Venta, 1955 m.

P. Orintaitės — "PASLĖPTA ŽAIZDA", romanas (jaunamartės takas), II laida; viršelį piešė A. Šermukšnis; 178 pusl., kaina $2.00. Išleido Nemunas, 729 W. 18th St., Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius—"KRAŽIŲ SKERDYNĖS", istorinis romanas, II leidimas; iliustracijos dail. K. Šimonio; I tomas 324 pusl., kaina $3.00; II tomas 320 pusl., kaina $3.00. Išleido Nemunas.

Antanas Venys — "GELEŽINIAI ŽIEDAI", eilėraščiai, viršelį piešė V. Buzikas, 64 pusl., kaina $1.00. Išleido Nemunas.

LENKŲ PRETENZIJOS Į VILNIŲ

Š. m. rugsėjo mėn. Romoje vyko 10-sis tarptautinis teisės istorijos kongresas. Egziliniai lenkų istorikai kongreso proga surengė ir knygų parodą, išstatydami tarp kitų knygų ir lenkų Romoje leidžiamą leidinį "Dusz pasterz polski za granica" (Lenkų sielų vadovai užsienyje") Nr. 3 (24) 1955 m. liepos-rugpiūčio mėn. Leidinyje įdėtas Aušros Vartų Marijos paveikslas Vilniuje. Įžiūrėjusi šiame lenkų elgesyje politinę antilietuvišką propagandą, Dr. Deveikė-Navakas, kaip kongreso dalyvė, pareiškė dėl to protestą kongreso prezidentui prof. Ferrabino ir lenkų delegacijos pirmininkui monsinjorui Meysztowicziui. Būdinga, kad lenkai net ir tokiais atvejais nesiliauja reiškę savo pretenzijų į Vilnių. *E.*

VĖLINĖS

Ką jūs beveiksite, parėjusios namo,
O mano protėvių neramios vėlės?
Iš sugriautos pastogės liko tik akmuo,
Iš vasaros dienų—tiktai šešėlis.

Be saulės, be žvaigždžių bus rudenį dangus—
Tokioj tamsoj namo nerasit kelio.
Jus ves į tėviškę per liūdinčius laukus
Iš avilio atlėkusi bitelė.

Jus pailsėti ant akmens ji meiliai ves—
Stebėsitės, kad taip aklai sutemo—
Ir skausmo ašaras, tas brangias lauktuves,
Sugers ištroškusi gimtoji žemė.

Leonardas Andriekus

"ABN Korespondenz" paskiausiame savo numeryje informuoja, kaip iš Lietuvos deportuojami mūsų tautiečiai, panaudojant įvairius būdus ir tas deportacijas stengiantis pridengti "savanoriškais pasisiūlymais vykti į plėšinines žemes", "pasispecializuoti" etc.

A. Valuckas parašė ir pats išleido romaną "Nemuno sūnūs".

LRKSA Vykdomosios Tarybos Reguliario Susirinkimo Protokolas

(Tęsinys)

Priede to, Susivienijimo vadovai nuo pat organizacijos pradžios iki šių laikų pašventė daug darbo ir sudėjo daug aukų senosios tėvynės naudai. Pavyzdžiui, kun. J. F. Baltusevičius daug nuveikė katalikų akcijai, prezidentas L. Šimutis ir aš paaukojom daug laiko išvietintų lietuvių biliaus reikalu, kad išvietinti lietuviai galėtų atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes iš daugelio šalių, taipgi daug laiko pašventėm Lietuvos nepriklausomybės atkovojimo akcijai. Jeigu mes panaudotume progas apibudint tokius darbus, kaip pavaizduota, taipgi primenant ir praeities veiklą, tas parodytų žmonėms, kad Susivienijimas ir jo viršininkai yra daug padarę dėl lietuvių tautos šalia darbo pačios organizacijos naudai.

Naujas Pasiūlymas

Aš skaitau ir seku lenkų veiklą. Jie išnaudoja istoriniai pagarsėjusius asmenis, pradedant Lietuvos Lenkijos unija iki pat paskutinių laikų. Mano supratimu, kurį aš įgijau iš perskaitytų knygų, kaikurie iš tų garsiųjų asmenų buvo lietuvių kilmės, vienok is priežasties, kad tuo periodu buvo madoje būti lenku, ir delto, kad lenkų kalba buvo dėstoma daugely mokyklų, daugumoje jų sukurti veikalai buvo lenkų kalba, o kiti pasižymėjo lenkų armijoj. Kadangi tie asmenys tapo garsiais Lietuvos Lenkijos unijos periodu, tadgi išrodo, kad lenkai neteisingai savinasi tik sau tokius asmenis, kaip Kosciuška, Mickevičius ir daugeli kitų iki paskutiniųjų dienų.

Jeigu aš esu tvarkoje, mano supratimu, mes turėtume pradėti veikti, kad atitaisyt šią padėtį ir išaiškinti, kad tie asmenys, tapę garsiais Lietuvos Lenkijos unijos laikais, savo kilimu buvo lietuviai, vienok jie kūrė lenkų kalboje, arba tarnavo lenkų armijoje ir kad jie atatinkamai turėtų būt pripažinti ir lenkų ir lietuvių patriotais, o ne vien tik lenkų patriotais.

VINCAS T. KVETKAS, sekretorius

Visi dalyviai padarė pastabas diskusuojant raportą, ypatingai dėl sekretoriaus pareiškimo, kad Susivienijimui reikalinga publikacija ir dėl naujų pasiūlymų. Diskusijos buvo išimtinai gyvos ir įdomios, dėlto, kad buvo jaučiama, kad jeigu mes įeisime į tokią programą, ji bus įdomi ir pamokinanti jauniems žmonėms, nes padės išaiškint jų tautybę ir istoriją.

Kaip iliustraciją, kun. Baltusevičius nurodė puikius straipsnius parašytus ir išspausdintus "Marion" žurnale, kuriuos jis laiko pamokinančiais ir sugestijonavo, kad Susivienijimas remtų raginant užsiprenumeruoti šį puikų mėnesinį žurnalą.

Adv. J. J. Grigalius pasiūlė sekretoriaus raportą priimt, V. Abromaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Narystės Vajus

Sekretorius Kvetkas raportavo, kad dabartinio vajaus daviniai neatsveria išsibraukimų iš priežasties mirimų ir pribrendusių certifikatų 20 year endowment planu, kurie tapo pilnai išmokėtini po 20 metų duoklių mokėjimo.

Toliau jis pastebėjo, kad kiekvienas iš Vykdomosios Tarybos narių gavo laiškus vajaus papildyto plano reikalu, pasiūlant dviejų savaičių atostogas, kurios kuopos prirašys nemažiau $10,000.00 naujos apdraudos. Tas laiškas taipgi buvo pasiųstas visų kuopų sekretoriams ir organizatoriams. Jis tvirtai priminė prašymą padarytą laiške, kad kiekviena kuopa pasižadėtų įvykdint nustatyta kvotą ir kad visi Vykdomosios Tarybos direktoriai ir konstitucinių komisijų nariai pasižadėtų pasidarbuoti naujų narių prirašymui.

Po to prezidentas Šimutis paaiškino apie Chicagos apskrities planą ir ragino visus darban. Toliau išsireiškė viceprezidentas adv. J. J. Grigalius, iždininkas P. J. Karašauskas ir iždo globėjas V. Abromaitis.

Toliau sekretorius Kvetkas atkreipė dėmesį į Kunigų Vienybės seimą, kurs įvyksta rytoj, rugsėjo 13, Scranton, Pa., ir kurio seimo šeimininku bus mūsų dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius. Jis raportavo pasitarimus su dvasios vadu ir susirašinėjimą su prezidentu Kunigų Vienybės seimo proga.

Prezidentas Šimutis čia pat perskaitė Kunigų Vienybės seimui adresuojamą laišką, kuris yra tokio turinio:

LRKSA Vykdomosios Tarybos Sveikinimas Kunigų Vienybės Seimui

1955 m. rugsėjo mėn. 13 d.

Kunigų Vienybės Seimui
Scranton, Pennsylvania

Didžiai Gerbiamieji Dvasios Vadai:

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje Vykdomosios Tarybos suvažiavime, įvykusiame š. m. rugsėjo mėn. 12 d., Wilkes-Barre, Pa., vienbalsiai nutarta pasveikinti garbingosios Kunigų Vienybės Seimą, palinkėti jam geriausių sėkmių, per jį išreikšti pagarbą ir padėką visai Amerikos lietuvių dvasiškijai už ligšiolinę paramą mūsų organizacijos kuopoms ir tėvišką jų globojimą.

LRKSA, gyvuodamas ir veikdamas per 69 metus ir belaukdamas 1956 metų, kuriais minės 70 metų įsikūrimo sukaktį, visais laikais veikė Katalikų Bažnyčios dvasioje, džiaugėsi jos globa ir visais laikais turėjo lietuvių kunigų paramą, kuo džiaugiasi ir didžiuojasi. Turint tai galvoj, Vykdomoji Taryba viršminėtame susirinkime nutarė kreiptis į visas LRKSA kuopas ir apskritis, prašydama, kad jų vadovybės, susitarusios su kunigais klebonais, sukaktuviniais 1956 metais surengtų vienos ar kitos rūšies pramogą, visą jos pelną paskiriant parapijų naudai. Tuo pačiu kartu Vykdomoji Taryba nutarė prašyti kuopų, kad jos dar stipriau isijungtų į parapijų veiklą ir dar uoliau dirbtų Katalikų Akcijos darbą.

Vykdomoji Taryba taip pat nutarė prašyti savo Dvasios Vadą kun. Joną Baltusevičių painformuoti Seimo dalyvius apie dabartinę organizacijos būklę, apie vajaus planus, apie spausdinamą jos išsamią ir turiningą įvykiais ir darbais istoriją ir jos naujus užsimojimus.

Prašydami Dievo pagelbos Seimo darbams, liekame

LEONARDAS ŠIMUTIS, LRKSA pirmininkas
VINCAS T. KVETKAS, LRKSA sekretorius

Prezidentas Šimutis pasiūlė šį laišką priimt ir jį įrekorduoti susirinkimo protokole. Adv. J. J. Grigalius parėmė. Priimta vienbalsiai.

Kun. J. F. Baltusevičius prašo atleist nuo dalyvavimo posėdy, kadangi daugybė pareigų reikalauja būti Scrantone.

Prezidentas Šimutis perskaitė sukaktuvinio kontesto straipsnių planą. Tema: "Kodėl jūs turėtut tapti LRKSA nariu", kurį planą Švietimo komisija jau užgyrė. Jis rekomendavo skirti $200.00 dovanoms ir kad kontestas būtų vedamas Švietimo komisijos priežiūroj.

Adv. J. J. Grigalius pasiūlė raportą priimt, V. Abromaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Sekretorius raportuoja kas link plano asmeniniai kontaktuoti kuopų sekretorius ir kad jo pirmas atsilankymas bus Baltimorėj, po to Philadelphijoj, toliau seks New Jersey ir New York. Jis pabrėžė, kad jam malonu raportuoti, kad LRKSA 5-tos Penna apskrities pirmininkas Adolfas Norvaiša savanoriai sutiko lydėti kelionėje. Kiti Vykdomosios Tarybos nariai padarė savo pastabas ir sugestijas plano reikalu ir komplimentavo sekretorių už sutikimą atlikti kelionę ir kontaktus. P. J. Karašauskas pasiūlė planą užgirt, V. Abromaitis parėmė. Priimta vienbalsiai.

Sekretorius Kvetkas padarė priedines pastabas kas link apdraudos departamento egzaminierių padarytos egzaminacijos, paaiškindamas tokios egzaminacijos platumą, einant net iki suskaičiavimo dienų už kurias nariams buvo išmokėtos sirgimų beneficijos, patikrinti ar atatinkama suma buvo išmokėta. Atsižiūrint, kad raporto kopijų dar negauta, tolimesnės diskusijos šiuo reikalu nedaromos. Vienok sekretorius su malonumu pastebėjęs, kad vienas iš egzaminierių buvęs lietuvių kilmės.

Prezidentas Šimutis pirmąją sesiją uždarė 12 P. M.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠK SKURDE LIKUSIŲJŲ — AUKOK TREMTINIAMS ŠIO VAJAUS METU.

SHENANDOAH PRAEITY IR DABAR

Pirmieji Lietuviai

Shenandoah, Pa., miestelis lietuviams yra seniai ir gerai žinomas. Lietuviai pradėjo čia apsigyventi nuo 1866 metų. Pirmoji JAV lietuviška Šv. Kazimiero parapija buvo suorganizuota 1872 metais. Pirmuoju šios parapijos klebonu buvo kun. Andrius Strupinskas, ex-marijonas. Iš klebono pareigų jis pasitraukė 1877 metais ir tais pačiais metais Šv. Kazimiero parapiją perėmė lenkai. Kun. Strupinskas mirė lapkričio 24, 1892 metais. Palaidotas Šv. Jurgio lietuvių parapijos kapinėse, Shenandoah, Pa. Parapiją perėmus lenkams, žymi dalis lietuvių nuo Šv. Kazimiero parapijos pasitraukė ir 1891 metais pradėjo organizuoti grynai lietuvišką Šv. Jurgio parapiją, pasistatė savo bažnyčią, kuri iki šiai dienai lietuviams tarnauja.

Kietosios Anglies Rajonas

Shenandoah miestelis randasi kietosios- anglies rajone, Penn sylvanijos šiaurės rytų pusėje. Šis rajonas apima 484 kvadratines mylias su 1,366,579 gyventojų (1930). Buvo laikai (1918) kada šiame rajone lietuvių skaičius siekė virš septyniasdešimt penkių tūkstančių (75,000). Tas skaičius dėl bedarbės apščiai mažėja. Gyventojai jieškodami darbų keliasi kitur. Mat, anglies kasyklos viena po kitos užsidarinėja.

Darbininkų Skaičius

Kietosios anglies kasyklose ir prie kasyklų 1930 metais anglies produkcijoje dirbo 150,804 darbininkai. Anglies tais metais iškasta 69,384,836 tonų. Tame pat rajone 1954 metais, kasyklose ir prie kasyklų, dirbo jau tik apie 25,000 darbininkų ir anglies iškasė ir pagamino tik 26,000,000 tonų. Tas parodo kaip smarkiai anglies pareikalavimas mažėja. Anglies naudojimą kurui ir energijai pakeičia aliejai, elektra ir dujos.

Gyventojai

1930 metais Shenandoah miestas turėjo virš 30 tūkstančių gyventojų. Šiandien, dėl nedarbo, kaip darbo biuras apskaitliuoja, randasi nepilnai keturiolika tūkstančių. Artimai Shenandoah miestelio 1930 metais veikė vienuolika kasyklų, kur dirbo virš 16,000 darbininkų, šiandien ten pat veikia tik trys kasyklos su tūkstančiu keturiais šimtais (1,400) darbininkų. Kasyklos dirba po dvi bei tris dienas savaitėje. Iš to lengva suprasti kokia padėtis darbininkų šiame anglies kasyklų rajone.

Kiek Dirba

Apskaičiuojama, kad iš keturiolikos tūkstančių (14,000) gyventojų Shenandoah'ris turi 5,600 vyrų darbininkų. Vienas tūkstantis iš jų dirba prie kasimo anglies, kitas tūkstantis vyksta į darbus toli nuo namų. Kaikurių darbo vieta yra iki 50 ir daugiau mailių nuo namų. Nuvykimui į darbą ir sugrįžimui į namus jie praleidžia iki keturių valandų į dieną. Tad darbininkas turi keltis ryte penktą valandą ar anksčiau ir namo grįžta apie aštuntą valandą vakare. Reiškia, iš 5,600 darbininkų tik du tūkstančiai tedirba.

J. A. Karalius

RELIGINĖ PADĖTIS LIETUVOJE

BAŽNYČIŲ LANKYMAS

Kaip jau pereitam Eltos biuletenyje minėjome, bolševikai religijos atžvilgiu užima naują liniją. Ją jie vadina—"kova su religijos prietarų liekanomis", stengdamiesi tikinčiųjų ipso facto neindentifikuoti su "liaudies priešais". Jau elgiamasi kiek švelniau. Pavyzdžiui, vienos mokyklos mergaičių bendrabutyje per Visų Šventųjų šventę mokinė E. Pl. (pavardžių ir vietovių vardų sąmoningai neminime) užtraukė bažnytines giesmes. Giedojo visas bendrabutis. Sieniniame mokyklos laikraštyje šis įvykis buvo "aprašytas" ir pasmerktas. Atsieit, paaiškinta mergaitėms jų "nepribrendimas".

Kitoje mokykloje — mokytojų seminarijoje—sieniniame laikraštyje mokinys Gl. mėgdavo pasisakyti prieš religiją ir pulti draugus, lankančius pamaldas. Vieną sykį, tokiam straipsniui pasirodžius, ant laikraščio slapta buvo išpieštas kryžius. Buvo įtartas mokinys J. K. Policija pradėjo tardyti. Tačiau, nieko neįrodžius, jis nebuvo nubaustas. Teko tik sieninį laikraštį pakeisti kitu, pradedant "apšviečiamaisiais" žodžiais: "Daugel kartų daug kas sakė, kad religija—tai blakė".

Tačiau, nežiūrint "sušvelnėjusio elgesio" su tikinčiaisiais, savo religinius įsitikinimus viešai reikšti nepatartina. Provincijoje žmonės bažnyčias lanko gausiai. Miestuose—ne visur taip. Pavyzdžiui mieste T. mokiniai bažnyčias lanko retai, o mokytojai—beveik visai nelanko. Taip pat maža atsilanko tarnautojų ir valdininkų. Bet tai dar nereiškia, kad žmonės būtų atšalę nuo tikėjimo. Kartais net ir komjaunuoliai nenutraukia ryšių su šiomis "praeities liekanomis". Pavyzdžiui 1953 m. T-e tuokėsi komjaunuolis B. Nakties metu slaptai, esant tik dviem liudininkam, jaunavedžiai pakartojo religines jungtuves bažnyčioje.

1953 m. vienos vidurinės mokyklos lietuvių kalbos dėstytojas savo naujagimį davė giminėms, pakrikštyti visai kitoje vietoje. Viename mieste 1953 m. vienas MTS politinio skyriaus bendradarbis per muštynes buvo sunkiai sužeistas ir mirė. Laidotuvėse buvo daug vainikų. Vienas iš jų buvo aprištas raudonu kaspinu. Mirusįjį laidojo su religinėmis apeigomis. Mirusiojo žmona, betgi vainiko su raudonu kaspinu į kapines nešti neleido. Jį išdraskė vaikai. Panašių reiškinių esama daug. Bažnytinės apeigos kai kur atliekamos tiesiog "katakombiniu" būdu.

BAŽNYČIOS

Bažnyčių daug yra uždaryta. Bažnytiniuose pastatuose (vienuolynuose, klebonijose, vyskupų rūmuose etc.) dažnai įrengiamos mokyklos, bibliotekos, skaityklos. Pavyzdžiui vienoje provincijos kunigų seminarijoje įrengta pedagoginė mokykla ir spaustuvė.

Kitame mieste anksčiau buvo 4 bažnyčios. Protestantų bažnyčią dar 1952 m. pavertė grūdų ir miltų sandėliu. 1953 m. uždarė stačiatikių cerkvę. Paliko veikti tik vieną, didžiausią katalikų bažnyčią. Klaipėdoje veikia tik viena katalikų bažnyčia. Pastatas nedidelis—šiaurinėje miesto dalyje. Joje dirba 3 kunigai.

Už bažnytines procesijas tenka mokėti mokesčius miesto vykdomajam komitetui.

Elta

SUDARYTA KULTŪROS FONDO TARYBA

Bendruomenės Valdyba spalio 20 d. posėdy papildė Kultūros Fondo statutą ir sudarė Kultūros Fondo Tarybą.

Į Tarybą savo atstovus kviečiamos išrinkti arba paskirti įvairios kultūrinės mūsų institucijos, draugijos, ansambliai ir tt., taip pat į ją kviečiami ir paskirų šakų kultūrininkai bei atskiri lietuvių kultūrą remią asmenys. Numatyti 28 Tarybos nariai.

Bendruomenės Valdyba imasi parengiamųjų darbų, kad būtų galima netrukus sušaukti Kultūros Fondo Tarybą pirmojo posėdžio. Tarybos narių daugumą sudarys čikagiškiai, tad ir jos reziduojamoji vieta bus Chicago.

Atskirų vietovių mūsų kultūrininkai bei lietuvių kultūros rėmėjai kviečiami tuojau taip pat imtis Kultūros Fondo skyrių organizavimo darbų. Sukruskime ir parodykime, kad svajotasis Kultūros Fondas iš tikrųjų yra būtinoji realybė.

BIRŽIŠKIENĖS MIRTIES ATGARSIAI

PHILADELPHIA, Pa.—Prieš kurį laiką "Garse" buvo rašyta apie ponios Bronislavos Šemytės Biržiškienės, profesoriaus Mykolo Biržiškos žmonos mirtį.

O dabar man teko sueiti su jos broliene, ponia Sofija Novickaite Šemiene, kuri man davė perskaityti net du laiškus—vieną anksčiau rašytą ponios Bronislavos Biržiškienės, o antrą nuo profesoriaus Mykolo Biržiškos, kuris tai rašo apie tragišką mirtį savo mylimos žmonos, kuri palaidota Calvary kapinėse su bažnytinėmis apeigomis.

O Philadelphijoje gyvenęs B. Biržiškienės pusbrolis, a. a. Edvardas Šemis (suvirš 70 metų amžiaus), miręs šių metų gegužės 7-tą, irgi buvo gražiai katalikiškai palaidotas.

Bronislava Biržiškienė savo laiške reiškė užuojautą savo brolienei, poniai Sofijai Šemienei dėl jos gerbtinojo vyro, a. a. Edvardo Šemio mirties.

Amžiną atilsį! . . . o jų artimiausiems pareiškiu viešą užuojautą—kondolenciją.

Kazys Vidikauskas

CAMP FRIELAND. — Paskiausiu laiku sugrįžę iš Sovietų Rusijos vokiečių karo belaisviai parveža žinių, kad Sovietų sunkiųjų darbų koncentracijose yra U. S. kariškių ir civilių belaisvių.

PARSIDUODA VAISTŲ IŠDIRBYSTĖ

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Išdirbu visokius medikališkus vaistus ir dėl grožio kreamą—per daug metų. O svarbiausia—tai Deksnio Galinga Mostis, kuri už save kalba. Savo sekmingumu turiu tūl stančius padėkos laiškų iš skirtingų kraštų, kurie liudija ir dėkoja. Tai yra auksinė proga greitam pirkėjui arba galite būt partneriu. Gali būt ir moterys. Tuojau rašykite dėl susitarimo: PETRAS DEKŠNIS, P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINĮ STRAIPSNIŲ KONKURSĄ ŠIOMIS TEMOMIS

1. Kodėl draustis lietuviškoj organizacijoj?
2. Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?
3. LRKSA ir Jungtinių Valstybių visuomenė.

Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.

Premijos: 1) $100.00, 2) $75.00, 3) $25.00 ir sekantiems penkiems skiriamos knygos — leidžiamoji LRKSA Istorija.

Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d.

Konkurso teisėjus paskirs Švietimo komisija.

Teisėjai premijas paskirstys ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkursantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždarame voke, parašant ant voko savo slapyvardę.

Rankraščiai negrąžinami. Jie pasilieka "Garso" Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti Švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois, nes teisėjus Švietimo komisija paskirs Chicagoje.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—8-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 7-tą dieną, 7:30 P. M., Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos kambary.

BALTIMORE, Md.—13-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Alfonso parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—14 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po paskutinių mišių, Švč. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj.

PHILADELPHIA, Pa.—20 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus lapkričio 12 dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

GRAND RAPIDS, Mich. — 54 kp. susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumai, Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos kambary.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 P. M., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Pl.

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 3 dieną, K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P. M.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, po 10 val. Mišių lietuvių Švč. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, pas p. Stasiukonį, 107 Green St., W. Hazleton.

SO. BOSTON, Mass.—94 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, pobažnytinėj salėj, Fifth St., S. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass.—98 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėje.

BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, po 11-tos valandos Mišių Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York Street, Brooklyn.

MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus lapkričio 8-tą dieną, 8 val. vakaro, Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės, dalyvaukite.

BROOKLYN, N. Y.—184 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Karalienės Angelų parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13 dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa.—155-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, po pamaldų, Šv. Mykolo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 160-tos kuopos susirinkimas bus lapkricio 6-tą dieną, 1 P. M. Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 13 dieną, tuoj po sumai, Švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

DAYTON, Ohio.—191-mos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

DETROIT, Michigan.—230 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. Petro parapijos svetainėje.

BINGHAMTON, N. Y. — 270 kp. susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 val. po pietų, Šv. Juozapo parapijos svetainėje, kampas Glenwood ir Downs Ave.

LRKSA 42 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Los Angeles 42-tros kuopos metinis susirinkimas įvyks pirmininkės p. S. Tiknienės namuose gruodžio 10 d.

Po oficialios dalies, susirinkimas numatyta praleisti šeimyniškoj nuotaikoj prie užkandžių.

Br. Skirienė, sekr.

NOBLESVILLE, Ind. — Spalių 20-tą dėl gaisro žuvo penki vaikai.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGĘ

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. *Kaina $3.00.*

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. *Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.*

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

KUNIGO VINCO J. NANORTOS PRIĖMIMO BANKIETAS

Sekmadienį, spalių 23, Kingstono Šv. Marijos parapija dideliu bankietu priėmė Scrantų diecezijos vyskupo naujai paskirtą klebona kun. V. J. Nanortą.

Vakarienė parapijos auditorijoje prasidėjo 5 val. vakaro. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Valūnas.

Muzikui J. J. Šaučiūnui akompanuojant pianu, choras ir visa publika sugiedojo Amerikos nacionalinį himną.

Po vakarienės rengimo komiteto vicepirmininkas Juozas Kalinauskas programos vedėju pristatė parapijos asistentą kun. Antaną J. Norkūną, kurs programą vedė sumaniai, pajvairindamas trumpais juokeliais ir tiksliais paaiškinimais.

Kalbas pasakė U. S. kongresmanas Daniel J. Flood, Shenandoah lietuvių Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. J. A. Karalius ir Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Alfredas Žukauskas. Kalbėtojai apibudino naujojo klebono asmenybę, jo darbus bažnyčios ir tautos gerovei.

Meninę programą išpildė muziko Jono J. Šaučiūno vedamas choras. Jis sudainavo šias dainas: "Pasveikinimas", "Ant tevelio dvaro", Stasio Šimkaus, "Už tėvynę", K. Žižiūno ir "Šokim, šokim", J. Žilevičiaus. Dainos publikai patiko ir sukėlė gausių aplodismentų.

Toliau sekė sveikinimai ir įteikimas dovanų nuo Jėzaus Nukryžiuotojo Seselių ir jų vedamos mokyklos auklėtinių, Šv. Vardo draugijos, parapijos choro, Ladies Aid draugijos, Vaikų Darželio Gildos, Altoriaus Rožančiaus draugijos, sodaliečių ir parapijiečių.

Pats solenizantas kun. V. J. Nanorta pasakė ilgoką ir turiningą kalbą, kurią baigdamas padėkojo asistentui kun. A. J. Norkūnui, visoms draugijoms, jų atstovams ir visiems parapijiečiams už tokį nuoširdų priėmimą.

Kunigui J. Aruškevičiui sukalbėjus maldą ir visiems sugiedojus Lietuvos himną, programa buvo užbaigta.

Publikos buvo apie 400 asmenų.

Be minėtų kunigų, dalyvavo šie: prelatas J. V. Miliauskas, kun. A. Ežerskis, kun. A. J. Sinkevičius, kun. V. Šimkonis, kun. V. Kupstas, kun. J. Kazlauskas, kun. J. Dastikas, kun. M. Ožalas, kun. L. Gilis, kun. J. Leškauskas-Laskey.

LANKĖSI

Antradienį, spalių 18-tą, Susivienijimo centro įstaigoje ir "Garso" redakcijoje lankėsi Albany, N. Y., lietuvių Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. J. Šupšinskas. Jis ilgus metus yra klebonavęs Sugar Notch, Pa., Šv. Petro ir Povilo parapijoje. Jis yra nuoširdus mūsų Susivienijimo rėmėjas. Svečią lydėjo Miners Mills Šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. A. G. Ežerskis.

LRKSA 14 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

14-tos kuopos susirinkimas bus sekmadienį, lapkričio 6, tuoj po paskutinių Mišių Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime, taip pat atsiveskite aplikantų įsirašyti į 14-tą kuopą. Už prirašymą geras atlyginimas.

14 kuopos valdyba

NEW YORK.—Spalių 21-mą Sovietų Rusijos delegacija pareikalavo, kad Jungtinių Tautų politinis komitetas pradėtų debatus nusiginklavimo reikalais, nelaukiant keturių didžiųjų užsienių reikalų ministerių konferencijos sprendimų.

A. A. Mirusiems

A. A. MYKOLAS LAIBINIS, gyv. 211 Center St., Pittston, Pa., mirė spalių 21-mą Ranson Convalescent Home. Pašarvotas buvo direktoriaus Kižio įstaigoje, 134 Church St., Pittston. Palaidotas antradienį, spalių 25-tą, iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 38 metai atgal ir įsikūrė Pittstone. Paliko sūnus Albertą, Prana, Mykolą, Jr.; dukterį Nellę, Mrs. J. Turel ir Mrs. D. Montagna.

A. A. KAZYS ŽELIONIS, 42 metų, buvęs Plymouth'o gyventojas, mirė spalių 16-tą savo namuose, 5703 Jamestown Road, Hyattsville, Md. Palaidotas spalių 19-tą su bažnytinėm ir, kaip antrojo pasaulinio karo veteranas, su militarinėm ceremonijom Arlington National Cemetery, Arlington, Va. Velionis yra buvęs Newport High School coach. Paliko žmoną, dukterį, tris brolius ir tris seseris.

A. A. VINCAS LIŠKAUSKAS, 99 Antler Ave., Iona Place, Hanover Township, mirė spalių 24-tą, palaidotas spalių 27-tą iš Šv. Vincento bažnyčios Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis atvyko iš Lietuvos 50 metų atgal ir įsikūrė Hanover Township'e. Paliko dukterį, anūką, penkias podukras ir vieną posūnį.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

Spalio 1 ir 2 d. Tarptautinis institutas turėjo metinį festivalį, kuriame lietuvius atstovavo J. Zaikienės tautinių šokių grupė. Buvo patiekiama šeštadienį ir sekmadienį po dvi programas. Ponia Parmelee lietuvių grupę išgyrė už gerą pasirodymą. Šiame festivalyje taip pat buvo ir tautinių rankdarbių paroda. Lietuvių parodos dalį puikiai priruošė menininkė Ada Korsakaitė, A. L. B. švietimo skyriaus narė.

* * *

Miltonas Starkus, "Lietuvių Dienų" anglų dalies redaktorius, spalio 22 d. susituokė su Nina Naujokaite Šv. Kazimiero bažnyčioje. Pietūs buvo p. Starkienės viloje, Santa Monica, Calif.

* * *

Spalio 30 d. Los Angeles lietuviai katalikai iškilmingai švęs Kristaus Karaliaus šventę su atitinkamomis pamaldomis ir įdomia menine dalimi, kurioje dalyvauja: solistė Elena Rūkštelienė, smuikininkas prof. Vladas Motiekaitis, poetas Bernardas Brazdžionis ir Šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Br. Budriūno. Atitinkamą paskaitą paruoš Elena Tumienė. Visi kviečiami į šį minėjimą. Įėjimas nemokamas. Minėjimas įvyks pirmą valandą po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje, 2704 St. George St., Los Angeles.

* * *

Spalio 29, šeštadienį, Lietuvos Vyčių kuopa turės susirinkimą ir Halloween Party pas buv. pirmininką P. Barkauską, 5500 Cartwright Ave., North Hollywood, Calif.

* * *

Juozas Kojelis, "Lietuvių Dienų" red., susilaukė sūnaus, kurį žada krikštyti Lino Juozo vardais.

PAGERBĖ KAZIMIERĄ KRUŠINSKĄ

BROOKLYN, N. Y. — Kazimiero Krušinsko 75 metų sukaktis buvo paminėta sekmadienį, spalių 16-tą, Baltic House patalpose, surengta Krikščionių Demokratų Partijos. Minėjimui vadovavo Pr. Vainauskas ir apibudino jubiliato veiklą. Sveikinimo kalbas pasakė bendruomenės tarybos pirmininkas J. Šlepetys, senas veikėjas J. Montvila, prelatas J. Balkūnas, BALFo atstovas St. Lušys, VLIKo vardu dr. P. Karvelis ir taip pat jubiliato duktė. Pats jubiliatas papasakojo, kas jį patraukė į lietuvišką darbą. Paskui dr. V. Viliamas pranešė ir vardus kitų krikščionių demokratų žmonių, kuriem šiemet sueina įvairios sukaktys—vieni jų gyvi, kiti mirę, kitų likimas nežinomas. Prelatui A. Krupavičiui šiame minėjime New Yorko krikščionių demokratų vardu buvo siųstas sveikinimas. Po kalbų buvo užkandžiai.

Darb.

Kaip Jus Galite Demokratų Kandidatams Patikėt?

George Leader rinkiminėj kalboj, pasakytoj Harrisburge spalių 18, 1954, išsireiškė: "PAŽADAI YRA TIK TIEK GERI, KIEK GERI ŽMONĖS, KURIE JUOS PADARO."

Kandidatas Leader tada jieškojo balsų, kaip demokratas siekiąs gubernatoriaus ofiso. Lankydamas Pennsylvanijos apskričius jis padarė daug daugiau pareiškimų ir tapo

George Leader Daugelio Iškilmingų Pažadų

Pasižiūrėkite rekordo. Jis pareiškęs:

Bloomsburg'e, rugsėjo 3, "Valstybės pardavimo taksai ar bile kiti plataus pagrindo taksai nebus reikalingi finansuoti valstybės operacijas."

Steelton'e, rugsėjo 14,—"Aš pareiškiau dėl rekordo galimai aiškiausia kalba, kad aš nepatvirtinsiu algų taksų kaip pajamų šaltinio mano administracijoje."

Leader Reikalauja Pajamų Taksų $411,000,000.00

IR

Valstybės Biudžeto iš $1,843,000,000.00

Tas pats pažadų gubernatorius nenori, kad taksų reikalas virstų ginču dabartinėje apskrities rinkimų kampanijoje. Apskrities demokratai pasirenka diskusuoti kitus dalykus. DĖLKO? Taksavimas yra žmonių reikalas, kuris paliečia kiekvieno kišenę. Demokratams tas yra porinkiminė problema, bet

Lapkričio 8 Yra Galutinas Sprendimo Laikas

Neapsigauk šiuo reikalu. Nepatikėk vėl demokratų pažadams. Vadovaukis faktais,

Balsuok Tiesiog Republikoniškai Antradienį, Lapkričio 8

Trauk Antrą Lever'į

District Attorney **ALBERT H. ASTON**	Sheriff **JOSEPH MOCK**	Recorder of Deeds **SAMUEL J. ARGENTO**
County Commissioners **T. NEWELL WOOD** **J. BOWDEN NORTHRUP**	County Treasurer **JOHN B. RUTKOWSKI**	County Coroner **DR. STANLEY STAPINSKI**
Register of Wills **CHARLES EIDAM**	County Surveyor **CHARLES WALTER**	Senator **WILLIAM H. DAVIS**

COMMITTEE FOR REPUBLICAN CANDIDATES

"GARSO" KNYGYNE

GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. **Kaina tik $4.00.**

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė **Vincas Ramonas.** Anglų kalbon išvertė **Milton Stark.** Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. **Kaina $4.00.**

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. **Kaina $1.00.**

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina) A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. **Kaina $3.00.**

POEZIJA—Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė **J. Aistis.** Išleido kun. Pr. M. Juras. **Kaina $2.00.**

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. **Kaina 25 centai.**

AUDROSE, Bakužainio eilėraščiai. Kaina $1.50.

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos	**$2.00**
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos	**2.00**
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos	**2.00**
MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko	**1.50**
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio	**2.00**
100LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio	**7.00**

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

1-JI MALDININKŲ EKSKURSIJA Į PUTNAM

Aušros Vartų Moterų Draugija iš Worcester, Mass., prelatui A. Vasiui remiant ir kun. J. Steponaičiui vadovaujant spalio 9 dieną aplankė naują Marijos šventovę, Putnam, Conn.

Atvyko autobusu 50 žmonių. Pirmiausia susitvarkę procesijos būdu nuėjo prie Fatimos Marijos kalbėdamos rožančių. Čia kun. J. Steponaitis pasakė trumpą pamokslą apie Marijos prašymus Fatimoje ir apie piemenėlių pasiaukojimą.

Po to visa maldininkų ekskursija atvyko į koplyčią, kur buvo suteiktas palaiminimas Švenč. Sakramentu, paaiškinta apie Lietuvos Marijos šventovių vitražus bei didžiojo altoriaus simbolius. Vėliau ekskursantes seselės pavaišino lietuvišku svetingumu. Ekskursantės grįžo namo nusiteikusios kasmet į šią šventovę pamaldumo ekskursiją rengti.

Kp.

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

PHILADELPHIA, Pa.—Philadelphijos ukrainiečių dienrašty "Amerika", spalio 20-tos laidoje tilpo žinutė, kad vietiniai lietuviai — jurgiečiai per laikraštį "Garsą", o iš dalies ir per vietines "Lietuvių Naujienas" pareiškė nuoširdžius linkėjimus ukrainiečiams krikščionystės priėmimo tūkstantinės sukakties proga. Žinutėje yra išvardinti ir kun. dr. Vytautas Martusevičius ir jo vikaras kun. Albinas Neverauskas.

Beje, tas lietuvių linkėjimas ukrainiečiams buvo pareikštas dėka sumanumui ir veiklai garsios čia veikėjos ponios Albinos Čebatorienės.

* * *

Įžymių naujakurių, Vytauto ir Irenos Lavickaitės Karalių, sūnus Jurgis, 18 metų, po metų tarnybos Dėdės Samo marynuose ir šiokio tokio paaugštinimo gavo 11 dienų atostogų. Viešėdamas pas savo tėvelius pasakojo, kad pas Dėdę Samą tarnauti yra labai gerai.

XX

CALIFORNIJOJ MALONU GYVENTI

Suteikia informacijas ir sąžiningai patarnauja sklypus arba namus įsigyti. Biznio savininkas: Charles Lukšis ir bendradarbiai: B. Budriūnas ir P. V. Raulinaitis, buvęs advokatas. Kreipkitės į: LITHUANIAN REALTY CO., 3502 W. Pico Blvd., Los Angeles 19, California. Phone: RE 5-8278.

SUSITELKIMO DIENA PUTNAME

Naujoj Koplyčioj įvyko gausios jaunų moterų rekolekcijos, kurios buvo skiriamos Amerikoj gimusioms lietuvėms. Iš įvairių vietų susirinko 77 moterys. Šias rekulekcijas rengė Hartfordo Moterų Sodalicija. Rekulekcijos vyko anglų kalba. Rekolekcijas labai sekmingai pravedė Šv. Edmundo Kongregacijos narys Tėvas Cleo Forcier iš Mystic, Conn.

Uždirbk TAUPMENOMIS

3 %

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio